

ISSN 2181-2357

XALQARO NAZARIY VA AMALIY TADQIQOTLAR
JURNALI

INTERNATIONAL
JOURNAL OF
THEORETICAL AND
PRACTICAL RESEARCH

JURNAL FARG'ONA POLITEXNIKA
INSTITUTI HAMKORLIGIDA NASHR
ETILADI

VOLUME 3,
Issue 2
2023

«Al-Ferganus» MChJ.

A. M. Abdullayev

«Nazariy va amaliy tadqiqotlar xalqaro jurnali»

Ilmiy jurnal.

2021 yil noyabrdan beri nashr etilmoqda.

Oyiga bir marta nashr etiladi. 16+

3-tom, 2 -son.

Fevral 2023 y.

Tahririyat kengashi raisi Salomov O'ktam Raximovich, FarPI rektori

Bosh muharrir K. I. Kurpayanidi

Tahririyat hay'ati: A.M.Abdullaev, M.S.Ashurov, E.A.Mo'minova, K.X.Abduraxmonov, A.N.Asaul, A.V.Burkov, U.V.G'ofurov, M.A.Ikromov, D.Kudbiev, E.S.Margianiti, B.Obrenovich, L.NA.Sultonov, L.NA. , A.Xasanov, Sh.T.Karimov, Sh.Sh.Salixanova, U.K.Alimov, S.M.Turabdjanov, B.A.Alimatov, R.J.Tozhiyev, A.A.Risqulov, B.M.Tursunov, S. F. Ergashev, J.D.Axmedov, Kh.A. Akramov, M.X. Xakimov, Sh.M. Iskandarov, Z.M. Sobirova, A.M. Muxtarova, L.M. Babakhodjaeva..

Tahririyat manzili: 150107

Farg'ona shahri, Farg'ona ko'chasi, 86 -
uy

Тел. +998971003888

<https://alferganus.uz/en/site/index>

E-mail: alferganus.ltd@gmail.com

IF(Impact Factor) **9.88 /2022**
<http://journalseeker.researchbib.com/view/issn/2181-2357>

TOGETHER WE REACH THE GOAL
SJIF 2023: 5,971
<http://sjifactor.com/passport.php?id=21994>

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti administratsiyasi huzuridagi axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligida ro'yxatga olingan.

Ro'yxatga olish № 1189 Berilgan sanasi: 17-06-2021.

Xalqaro nazariy va amaliy tadqiqotlar jurnali Crossref, OpenAIRE, Google Scholar bazalariga kiritilgan.

Impact-faktor 2021 Evaluation Pending

CC litsenziyasi turi: Attribution 4.0 International (CC BY 4.0).

Jurnal jahon va mintaqaviy darajada fan va amaliyotning rivojlanish masalalariga bag'ishlangan.

Jurnal olimlar, o'qituvchilar, doktorantlar, talabalar uchun mo'ljallangan.

Nazariy va amaliy tadqiqotlar xalqaro jurnali.

2023. T.3. №2.

ISSN 2181-2357

9 772181 235007 >

© «Al-Ferganus» MChJ,
2023 Farg'ona, O'zbekiston

License type supported CC: Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

«Al-Ferganus» LLC.

A. M. Abdullaev

“International journal of theoretical and practical research”

Scientific Journal.

Published since November 2021.

Schedule: monthly. 16+

Volume 3, Issue 2

February, 2023.

Chairman of the Editorial Board Salomov Uktam Rakhimovich, rector of FerPI

Editor-in-chief K. I. Kurpayanidi

Editorial Board: A. M. Abdullaev, M. S. Ashurov, E. A. Muminova, K. Kh. Abdurakhmanov, A. N. Asaul, A. V. Burkov, U. V. Gafurov, M. A. Ikramov, D. Kudbiev, E. S. Margianiti, B. Obrenovich, L. Ivars, K. E. Onarkulov, N. A. Sultanov, A. Khasanov, Sh. T. Karimov, Sh. Sh. Khamdamova, D. S. Salikhanova, U.K. Alimov, S.M. Turabdzhanyov, B.A. Alimatov, R.Zh. Tozhiev, A.A. Riskulov, B.M. Tursunov, A.A. Shermukhamedov, S. F. Ergashev, J.D. Akhmedov, Kh.A. Akramov, M.Kh. Khakimov, Sh.M. Iskandarova, Z.M. Sobirova, A.M. Mukhtarova, L.M. Babakhodzhaeva.

Address of the editorial office:

150107

Fergana city, Fergana str., 86.

Phone +998971003888

<https://alferganus.uz/en/site/index>

E-mail:

alferganus.ltd@gmail.com

IF(Impact Factor) 9.88 / 2022

<http://journalseeker.researchbib.com/view/issn/2181-2357>

TOGETHER WE REACH THE GOAL
SJIF 2023: 5.971

<http://sjifactor.com/passport.php?id=21994>

Registered with the Agency of Information and Mass Communications under the Administration of the President of the Republic of Uzbekistan.

Registration No. 1189 dated 17-06-2021.

The journal "International Journal of Theoretical and Practical Research" is included Crossref, OpenAIRE, Google Scholar.

Impact-factor 2021 Evaluation Pending

License type supported CC: Attribution 4.0 International (CC BY 4.0).

The Journal addresses issues of global and regional Science and Practice. For scientists, teachers, doctoral students, students.

(2022). International journal of theoretical and practical research, 3(2).

© LLC «Al-Ferganus»,
2023, Fergana, Uzbekistan

License type supported CC: Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

«Al-Ferganus» ООО.

А. М. Абдуллаев

«Международный журнал теоретических и практических исследований»

Научный журнал.

Издается с ноября 2021 г.

Выходит один раз в месяц. 16+

Том 3, Номер 2.

Февраль 2023 г.

Председатель редакционного совета Саломов Укташ Рахимович, ректор ФерПИ

Главный редактор К. И. Курпаяниди

Редакционная коллегия: А.М.Абдуллаев, М.С.Ашуров, Э.А.Муминова, К.Х.Абдурахманов, А.Н.Асаул, А.В.Бурков, У.В.Гафуров, М.А.Икрамов, Д.Кудбиев, Э.С.Маргианити, Б.Обренович, Л.Иварс, К.Э.Онаркулов, Н.А.Султанов, А.Хасанов, Ш.Т.Каримов, Ш.Ш.Хамдамова, Д.С.Салиханова, У.К.Алимов, С.М.Турабджанов, Б.А.Алиматов, Р.Ж.Тожиев, А.А.Рискулов, Б.М.Турсунов, А.А.Шермухамедов, С.Ф.Эргашев, Ж.Д.Ахмедов, Х.А.Акрамов, М.Х.Хакимов, Ш.М.Искандарова, З.М.Собирова, А.М.Мухтарова, Л.М.Бабаходжаева.

Адрес редакции: 150107

г. Фергана, ул. Ферганская, 86

Тел. +998971003888

<https://alferganus.uz/en/site/index>

E-mail: alferganus.ltd@gmail.com

IF(Impact Factor) 9.88 /2022
<http://journalseeker.researchbib.com/view/issn/2181-2357>

TOGETHER WE REACH THE GOAL
SJIF 2023:5,971
<http://sjifactor.com/passport.php?id=21994>

Зарегистрирован в Агентстве информации и массовых коммуникаций при Администрации

Президента Республики Узбекистан.

Регистрации № 1189 от 17-06-2021.

Журнал «Международный журнал теоретических и практических исследований» включен в Crossref, OpenAIRE, Google Scholar.

Импакт-факторы журнала: 2021 Evaluation Pending

Тип лицензии CC поддерживаемый журналом: Attribution 4.0 International (CC BY 4.0).

В журнале рассматриваются вопросы развития мировой и региональной науки и практики. Для ученых, преподавателей, докторантов, студентов.

Международный журнал теоретических и практических исследований. 2023. Т. 3. №2.

ISSN 2181-2357

9 772181 235007 >

©ООО «Al-Ferganus»,
2023, Фергана, Узбекистан

License type supported CC: Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

TABLE OF CONTENTS

Tahririyat Kengashi raisi ustuni /Column of the Chairman of the Editorial Board/ Колонка председателя редакционного совета

1. *The light of genius will point the right way* 6

Iqtisodiy fanlar / Economic Sciences/ Экономические науки

2. **Abdullaev, Alisher Makhmudovich,
Artikov, Khaetjon Bahromjon ugli** 11
Modern landscape of strategic planning of industrial enterprise development in the conditions of digitalization
3. **Baxromov, Azizbek Alisher o'g'li** 27
Financial security in the textile industry to increase the economic efficiency of industrial enterprises
4. **Khonkeldieva, Guzal Sherovna** 38
Features of the development of entrepreneurial activity in the agricultural sector
5. **Kurpayanidi, Konstantin Ivanovich** 45
Integration of innovation and ICT as a source of transformation
6. **Xomidov, Mirodiljon** 56
Analysis of the significance and current status of implementing innovation in increasing industry competitiveness
7. **Mamayusupova, Mashxura Sodiqovna** 65
Increasing the export potential of electrotechnical industry products as an important factor of development
8. **Jaxbarov, Jamshidbek Tilavoldi o'g'li** 73
Issues of expanding the use of information technologies in public financial control
9. **Butaboev, Makhammadzhon Tuychievich, Olimova, Makhidil** 81
Issues of increasing the competitiveness of innovative enterprises
10. **Xayitov, Javdod Muhamadaliyevich** 91
The role of public control in increasing the efficiency and efficiency of budget funds execution

Qisqa xabarlar / Краткие сообщения / Short messages

11. **Buza, Mikhail Konstantinovich** 99
Processing large volumes of economic Data
12. **Matsul, Evgeny Gennadievich** 102
Features of digital transformation of business valuation in the Republic of Belarus
13. **Xayitov, Javdod** 106
The role of public control in increasing the efficiency and efficiency of budget funds execution

E'lon / Reklama / Advertisement

- Advertisement* 112
Our publications 122

Xayitov, Javdod Muhamadaliyevich
Student of the Academy of Banking and Finance.
[E-mail: javdodhayitov@gmail.com](mailto:javdodhayitov@gmail.com)

THE ROLE OF PUBLIC CONTROL IN INCREASING THE EFFICIENCY AND EFFICIENCY OF BUDGET FUNDS EXECUTION

Abstract. *The social orientation of the market economy requires the search for new ways and means of collecting, systematizing and spending regional funds within the framework of the changing structure of the population's desires. In this historical period, corruption in public authorities became widespread. He did not bypass the public and budget sphere. In this regard, methodological problems arise in terms of identifying and identifying signs of corruption in public control bodies. For the same reason, cases and amount of bribes to officials have increased dramatically. Reorganization of public control in the regions at the state level is one of the ways to improve the efficiency of state administration.*

Key words: *Market economy, potential client, corruption, state, regional public, control bodies*

Doi: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7776699>

UDC 336.025.2

Хайитов Жавдод Мухамадалиевич
Студент Банковско-финансовой академии.
[E-mail: javdodhayitov@gmail.com](mailto:javdodhayitov@gmail.com)

РОЛЬ ОБЩЕСТВЕННОГО КОНТРОЛЯ В ПОВЫШЕНИИ ЭФФЕКТИВНОСТИ И ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛНЕНИЯ БЮДЖЕТНЫХ СРЕДСТВ

Аннотация: Социальная направленность рыночной экономики требует поиска новых путей и способов сбора, систематизации и расходования региональных средств в рамках меняющейся структуры желаний населения. В этот исторический период широкое распространение получила коррупция в органах государственной власти. Не обошел он стороной общественно-бюджетную сферу. В связи с этим возникают методологические проблемы в части выявления и выявления признаков коррупции в органах общественного контроля. По этой же причине резко возросли случаи и суммы взяток чиновникам. Реорганизация общественного контроля в регионах на государственном уровне является одним из путей повышения эффективности государственного управления.

Ключевые слова: рыночная экономика, потенциальный клиент, коррупция, государство, региональная общественность, контролирующие органы.

License type supported CC: Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

Xayitov Javdod Muhamadaliyevich
Bank-moliya akademiyasi tinglovchisi.
[E-mail: javdodhayitov@gmail.com](mailto:javdodhayitov@gmail.com)

BUDJET MABLAG'LARI IJROSI SAMARADORLIGI VA NATIJADORLIGINI OShIRISHDA JAMOATCHILIK NAZORATINING O'RNI

Annotatsiya. Bozor iqtisodiyotining ijtimoiy yo'naltirilganligi aholining xohish-istiklarining o'zgaruvchan tuzilmasi doirasida va mintaqaviy mablag'larni to'plash, tizimlashtirish va sarflashning yangi usullari va vositalarini izlashni talab qiladi. Ushbu tarixiy davrda davlat hokimiyati organlaridagi korruptsiya keng qamrovli tus oldi. U jamoatchilik va byudjet sohasini chetlab o'tmadi. Shu munosabat bilan jamoatchilik nazorat organlarida korruptsiya belgilarini aniqlash va aniqlash nuqtai nazaridan uslubiy muammolar yuzaga keladi. Xuddi shu sababdan ham mansabdor shaxslarga pora berish holatlari ham, miqdori ham keskin oshgan. Hududlarda jamoatchilik nazoratni davlat darajasida qayta tashkil etish davlat boshqaruvi samaradorligini oshirish yo'llaridan biridir.

Kalit so'zlar: Bozor iqtisodiyoti, potentsial mijoz, korruptsiya, davlat, mintaqaviy jamoatchilik, nazorat organlari

Davlat boshqaruvining etarli darajada samaradorligi O'zbekistonda islohotlarni amalga oshirishda, strategik rivojlanish dasturlarini va davlat rivojlanishining konstitutsiyaviy belgilangan ustuvor yo'nalishlarini amalga oshirishda ko'plab muvaffaqiyatsizliklarga olib keladi. Ijro etuvchi hokimiyat organlari faoliyati samaradorligini va ularning davlat funktsiyalarini amalga oshirish sifatini oshirish hamda davlat xizmatlarini ko'rsatish so'nggi yillarda davlat boshqaruvida amalga oshirilgan barcha yirik islohotlarning leytmotiviga aylandi [2].

Bozor iqtisodiyotining ijtimoiy yo'naltirilganligi aholining xohish-istiklarining o'zgaruvchan tuzilmasi doirasida va mintaqaviy mablag'larni to'plash, tizimlashtirish va sarflashning yangi usullari va vositalarini izlashni talab qiladi. Ushbu tarixiy davrda davlat hokimiyati organlaridagi korruptsiya keng qamrovli tus oldi. U jamoatchilik va byudjet sohasini chetlab o'tmadi. Shu munosabat bilan jamoatchilik nazorat organlarida korruptsiya belgilarini aniqlash va aniqlash nuqtai nazaridan uslubiy muammolar yuzaga keladi. Xuddi shu sababdan ham mansabdor shaxslarga pora berish holatlari ham, miqdori ham keskin oshgan [1].

Hududlarda jamoatchilik nazoratni davlat darajasida qayta tashkil etish davlat boshqaruvi samaradorligini oshirish yo'llaridan biridir. Bugungi kunda samarali davlat boshqaruvini yaratish yo'lida ko'plab tashkiliy va funktsional muammolar to'sqinlik qilmoqda, bu esa ushbu dissertatsiya tadqiqotining maqsadi va tuzilishini belgilab berdi.

Byudjet ijrosini nazorat qilish samaradorligi murakkab iqtisodiy kategoriyadir. Odatda, boshqaruv faoliyatining samaradorligi masalasini ko'rib chiqishda ular, birinchi navbatda, uni amalga oshirish jarayonida erishilgan natijalarning ko'zlangan maqsadlarga muvofiqligini, natijani hisobga olgan holda maqsadga yaqinlashtirish

darajasini anglatadi. ishlab chiqarish xarajatlari (vaqt, moddiy va pul resurslari, mehnat resurslari va boshqalar).

Ushbu qoidadan kelib chiqqan holda, nazorat qiluvchi organ tomonidan erishilgan natijaning belgilangan maqsadga nisbati byudjet ijrosi ustidan nazoratning samaradorligi mezoni bo‘ladi. Keng ma'noda davlat nazoratining bunday maqsadlari quyidagilardan iborat bo'ladi: iqtisodiy rivojlanish sur'atlarini oshirish, moliya tizimining barqarorligini ta'minlash, davlat byudjetning daromad qismini ko'paytirish va uning xarajatlar qismida pulni tejash.

Keling, Hisob palatasining mezonlari va faoliyati ko'rsatkichlarini shakllantiraylik. Mezonlar quyidagilardir: samaradorlik; samaradorlik; iqtisod.

Ushbu mezonlarning har birini miqdoriy jihatdan ifodalash mumkin va bu ham umuman Hisob palatasi, ham uning alohida bo‘linmalari faoliyati samaradorligini baholash uchun juda muhimdir. Shu munosabat bilan moliyaviy nazorat samaradorligining quyidagi mezon ko'rsatkichlari taklif etiladi.

Samaradorlik mezoni quyidagi ko'rsatkichlarni o'z ichiga oladi: qonun hujjalariunu buzgan holda foydalanilgan mablag'larning aniqlangan miqdori; samarasiz foydalanilgan mablag'lar miqdori aniqlangan; boshqa maqsadlarda foydalanilgan mablag'larning aniqlangan miqdori; tayyorlangan taqdimnomalar va retseptlar soni.

Misol uchun, 2020 yilda Hisob palatasi tomonidan 14 026,9 million so'm miqdorida davlat mablag'laridan maqsadsiz foydalanilganligi aniqlangan va 2 762,2 million so'm miqdorida davlat mablag'larini qoplash amalga oshirilgan. 2019 yilda bu ko'rsatkichlar mos ravishda 23,2 milliard so'm va 4,6 milliard so'mni tashkil etdi. Davlat mablag'laridan noto'g'ri foydalanishni aniqlashning kamayishi, birinchi navbatda, davlat byudjetning g'azna ijrosini yanada joriy etish bilan bog'liq bo'lib, bu byudjet qonunchiligi buzilishining sezilarli darajada kamayishiga olib keldi.

2020 yilda davlat byudjetga va davlat mulkka aniqlangan zarar 241,3 milliard so'mni tashkil etdi.

Samaradorlik mezoni quyidagi ko'rsatkichlarni o'z ichiga oladi: bajarilgan taqdimnomalar va buyurtmalar soni; davlat byudjetga va tashkilotlarning byudjet hisoblariga qaytarilgan mablag'lar miqdori; iqtisodiyotda, vazirliklar, idoralar va korxonalarda Hisob palatasining takliflari bo'yicha amalga oshirilgan tarkibiy o'zgartirishlar soni; Hisob palatasining taqdimnomalari bo'yicha byudjetning daromad qismini ko'paytirish yoki uning xarajatlar qismini tejash; amaldagi qonun hujjalariغا kiritilgan o'zgartirishlar soni; O'zbekiston Respublikasi Hukumatining Hisob palatasining takliflari bo'yicha qabul qilingan qarorlari soni; Hisob palatasining taqdimnomalari bo'yicha qabul qilingan qarorlar (buyruqlar, farmoyishlar, nizomlar) soni; Hisob palatasining taqdimnomalari bo'yicha ochilgan jinoyat ishlari soni.

2020 yilda Bosh prokuratura tomonidan Hisob palatasi tomonidan o'tkazilgan nazorat tadbirlari materiallari (yangilangan jinoyat ishlari hisobga olgan holda) bo'yicha 49 ta jinoyat ishi qo'zg'atilgan.

Daromadlilik mezoni quyidagi ko'rsatkichlarni o'z ichiga oladi: moliyaviy nazoratni amalga oshirishga sarflangan mablag'lar miqdori; tekshirilayotgan nazorat sub'ekti tomonidan inspektorlar uchun materiallar tayyorlashga sarflangan mablag'lar

miqdori; samaradorlik darajasi -- Hisob palatasining taqdimnomalarini amalga oshirishdan olingan iqtisodiy samaraning Hisob palatasini yuritish xarajatlariga nisbati.

Harakat sifatida moliyaviy nazoratning amaldagi samaradorligini belgilovchi yuqoridagi mezonlar va ularning ko'rsatkichlaridan tashqari, nazorat organi sifatida Hisob palatasining faoliyatini baholovchi yana ikkita mezondan foydalanish maqsadga muvofiqdir. O'zbekiston Respublikasida umummilliy moliyaviy nazoratning nazariy jihatdan ishlab chiqilgan va qonuniy ravishda rasmiylashtirilgan kontseptsiyasi hali ham mavjud emas. Iqtisodiy adabiyotlarda mavjud va muhokama qilingan barcha taklif va variantlar faqat davlat moliyaviy nazorati bilan cheklanadi va ikkita yondashuvga asoslanadi.

Birinchi yondashuv mavjud moliyaviy nazorat organlarini isloh qilish jarayonini yagona, ierarxik, yuqorida pastga, qurilgan tizimli vertikalga aylantirish jarayonini ko'rib chiqadigan bir qator mualliflarning pozitsiyasini aks ettiradi. Ushbu nuqtai nazarning haddan tashqari ifodasi barcha nazorat qiluvchi va hatto nazorat qiluvchi organlarni mustaqil ravishda ishlaydigan yoki O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasiga yoki Bosh prokuraturasiga bo'y sunadigan yagona davlat nazorat organiga birlashtirishdir.

Hisob palatasining byudjet jarayoni ustidan nazoratni amalga oshiruvchi organ sifatidagi rolini kuchaytirish, davlat mablag'i lari sarflanishining maqsadga muvofiqligi va samaradorligi hamda davlat mulkidan tijorat maqsadlarida foydalanish ushbu yondashuvning asosiy postulatlaridan biridir. Shu bois mazkur funksiyalarni to'liq amalga oshirish uchun Hisob palatasi faoliyatini huquqiy jihatdan ta'minlaydigan bir qator yangi qarorlar qabul qilish tavsiya etiladi.

O'zbekistonda davlat moliyaviy nazorati tizimini qurishga kelsak, yana bir yondashuv mavjud bo'lib, uning mualliflari yagona davlat organi tomonidan boshqariladigan qat'iy ierarxik bo'y sunuvchi nazorat tizimini yaratishga faol qarshilik ko'rsatadilar. ularning fikricha, "tizimli" umuman "monolitik" ni, ya'ni bozor munosabatlaridagi dinamik o'zgarishlarga mobil javob berishga imkon bermaydigan ierarxik izolyatsiya printsipiga ko'ra ko'p darajali bo'y sunishni talab qilmaydi. Shu bilan birga, izchillik nazorat organlarining mustaqil maqomini saqlab qolgan holda ilmiy-uslubiy salohiyati nuqtai nazaridan ularning faoliyatini muvofiqlashtirishni ta'minlovchi, ularni markazlashtirish va markazsizlashtirish elementlari o'rta sidagi eng oqilona munosabat sifatida talqin etiladi.

Ko'rib chiqilayotgan pozitsiyaga muvofiq, davlat nazorati tizimining tarkibiy asoslari, bir tomonidan, O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi va qonunchilik va normativ hujjatlar bilan ta'minlangan davlat hokimiyati va boshqaruvining yuqori organlaridan shakllanishi kerak. davlat nazorati sohasi. Boshqa tomonidan, davlat nazoratining maxsus organlari, masalan, hozirda faoliyat yuritayotganlar, masalan, uning ajralmas qismiga aylanishi mumkin. O'zbekiston Moliya vazirligining Davlat moliyaviy nazorati boshqarmasi va yangi tashkil etilgan Moliyaviy monitoring qo'mitasi. Davlat nazoratining maxsus organlari mustaqil markaziy ijro etuvchi hokimiyat organlari yoki davlat vazirliklarning yirik ixtisoslashtirilgan bo'linmalari bo'lgan muayyan sohalarda o'z faoliyatini amalga oshirishlari kerak.

Ushbu yondashuvlarning har biri o'zining kuchli va zaif tomonlariga ega, ammo davlat moliyaviy nazorat tizimini tashkil etishning mumkin bo'lgan kontseptsiyalarini

muhokama qilishda asosiy e'tibor byudjet jarayonini nazorat qilish muammosiga, davlat mablag'larini sarflashning maqsadga muvofiqligi va samaradorligiga qaratiladi. shuningdek, davlat mulkiga egalik qilish, tasarruf etish va undan foydalanish [4].

O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasi davlat darajadagi yagona davlat moliyaviy nazorat organi bo'lib, uning maqomi, vazifalari va tartibi alohida qonun bilan belgilanadi. O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasi butun faoliyati davomida o'zini juda samarali moliyaviy nazorat organi sifatida ko'rsatdi. U 1500 dan ortiq nazorat choralarini, shu jumladan 300 dan ortig'i O'zbekiston Respublikasi Davlat Majlisи palatalarining ko'rsatmalariga, Respublika Kengashi a'zolari va Davlat Dumasi deputatlarining so'rovlari va murojaatlariga muvofiq amalga oshirildi. Ushbu nazorat tadbirlari natijasida O'zbekiston Respublikasi Prezidentiga 83 ta murojaat, O'zbekiston Respublikasi hukumati va boshqa davlat organlariga 2654 ta taqdimnomalar va 107 ta topshiriq yuborildi. Ishonchli raqamlar va juda ko'p ish, lekin jamiyat ko'pincha shunday faktga duch keladi:

Hisob palatasi tomonidan o'tkazilgan tekshirishlar natijasida byudjet sohasida ko'plab huquqbuzarliklar aniqlangan. Biroq, bu faoliyatning asosiy natijasi faqat aniqlangan qonunbuzarliklar faktlarini bayon qilishdir. O'zbekistonda ro'y berayotgan tub bozor o'zgarishlari sud-huquq munosabatlarini birinchi o'ringa olib, adolatga etakchi rolni yuklaydi. Shuning uchun, juda dolzarb. O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasining (uning vakillarining) davlat manfaatlarini ko'zlab fuqarolik va arbitraj protsessida ishtirok etish muammosi bayoni taqdim etiladi.

Bugungi kunda davlatning butun huquqni muhofaza qilish tizimining samaradorligini oshirish uchun amaldagi davlat qonunlarga bir qator o'zgartishlarni ishlab chiqish va qabul qilish zarur. O'zbekistonlik iqtisodchilar quyidagi choralarini taklif qilishadi:

- davlat byudjetni va byudjetdan tashqari jamg'armalarni ijro etishda, shuningdek davlat mulkini tasarruf etishda qonun talablarini buzganlik uchun davlat mansabdor shaxslarining javobgarligini tushuntirish;
- Hisob palatasi va boshqa nazorat organlarining ko'rsatmalarini bajarmaganlik uchun mansabdor shaxslarning javobgarligi boshlanishini belgilash;
- Markaziy bank tomonidan Hisob palatasining auditorlik tekshiruvlari orqali, shu jumladan o'z xarajatlar smetasini shakllantirish va ijro etishda, daromadlar olish va foydani shakllantirishda nazoratni joriy etish;
- barcha davlat organlarining moliyaviy hisobot shakllarini qabul qilish;
- O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasiga noqonuniy yoki soxta bitimlar faktlari aniqlangan taqdirda davlat manfaatlarini himoya qilish uchun qonuniy choralar ko'rish huquqini berish.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yhati:

1. Adam R. Audit asoslari / R. Adam. - M.: Audit: UNITI, 2015. -398 b.
2. Ageeva O.A. Xalqaro moliyaviy hisobot standartlari. / OA Ageeva. M.: Buxgalteriya hisobi, 2018 yil.

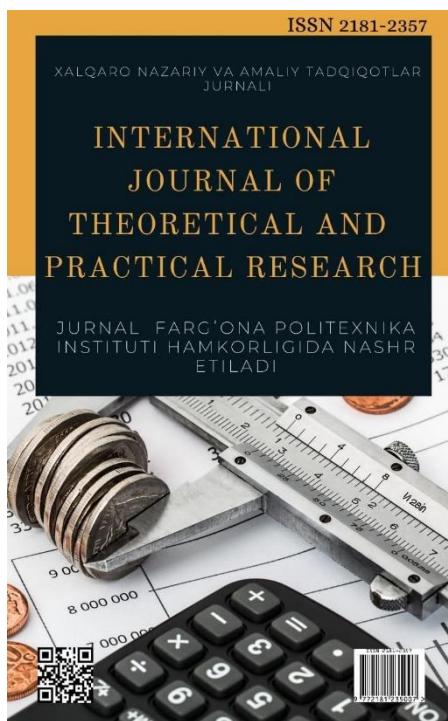

3. Bazhenov A.V.Davlat hokimiyati, davlat xizmati va mahalliy davlat hokimiyati organlarida xizmat qilish manfaatlariga qarshi jinoyatlarni tergov qilish. // AB Bazhenov, E.X.Xolopova. M.: Ed. Yurlitinform, 2019. - 149 b.
4. Belobzhetskiy I. A. Moliyaviy nazorat va yangi iqtisodiy mexanizm / I. A. Belobjetskiy. — M.: Moliya va statistika, 2019.
5. Beluxa N. T. Xalq iqtisodiyoti tarmoqlarida nazorat va qayta ko'rib chiqish / N. T. Beluxa. - M.: Moliya va statistika, 2022. - 368 b.
6. Brovkina N. D. Moliyaviy nazorat asoslari. Darslik M.: Magistr, 2018.
7. Ivanovich, K. K. Public Debt And Its Place In The Macroeconomic Policy Of The Republic Of Uzbekistan. *EPRA International Journal of Multidisciplinary Research (IJMR)*, 15, 157.
8. Kurpayanidi, K. I. (2020). On the problem of macroeconomic analysis and forecasting of the economy. ISJ Theoretical & Applied Science, 03 (83), 1-6. Soi: <http://s-o-i.org/1.1/TAS-03-83-1> Doi: <https://dx.doi.org/10.15863/TAS.2020.03.83.1>
9. Mukhsinova, S. O. (2021). The problem of optimal distribution of economic resources. ISJ Theoretical & Applied Science, 01 (93), 14-22. Soi: <http://s-o-i.org/1.1/TAS-01-93-3> Doi: <https://dx.doi.org/10.15863/TAS.2021.01.93.3>

E'lon / Reklama / Advertisement

Hurmatli hamkasabalar “Al-Ferganus” nashriyoti va “Xalqaro nazariy va amaliy tadqiqotlar jurnali” elektron jurnali O’zbekiston ta’lim xizmatlari bozorida o’zining faoliyatini boshlaganligini ma’lum qilamiz.

Ajoyib imkoniyatdan siz birinchilar qatorida foydalanib ilmiy nashrlaringizni chop etishingiz mumkin.

“Al-Ferganus” nashriyotimiz tomonidan Siz taqdim etgan darslik, o’quv qo’llanma, monografiya va ilmiy risolalarga ISBN, Doi halqaro raqamli idenifikatorlarni biriktirish, ularning elektron zamonalig’i andozadagi muqovalar va ishlanmalarning elektron maketini yaratish, nashriyotda e’lon qilingan ishlarni elektron axborot nashrlarida joylashtirish xizmatlari ko’rsatiladi.

Bizning nashriyotimizning boshqa nashriyotlardan farqi shundaki, tezkor va sifatli xizmat ko’rsatamiz hamda eng asosiysi biz Sizning ishlaringizni Alisher Navoiy nomidagi O’zbekiston Milliy kutubxonasi va Rossiya Milliy kutubxonasi fondlariga bepul joylashga shuningdek, Rossiya ilmiy iqtiboslik indeksi (RINTs va E – library) platformasiga, CrossRef bazalariga shartnoma asosida joylashtirishga ko’maklashamiz.

“Xalqaro nazariy va amaliy tadqiqotlar jurnali” ISSN 2181-2357 elektron jurnali ham o’z faoliyatini boshlamoqda. Bizning jurnalda O’zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi ixtisosliklari fizika-matematika, kimyo, biologiya, geologiya-mineralogiya, texnika, qishloq xo’jaligi, tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, geografiya, yuridik, pedagogika, tibbiyot san’atshunoslik, arxitektura, psixologiya,

sotsiologiya fanlari bo'yicha milliy va xorijiy mualliflarning fanlardan erishgan yutuqlari va istiqbollari borasidagi ilmiy maqolalari, ilmiy tadqiqotlar olib borayotgan olimlarning ilmiy izlanishlari natijalari e'lon qilinadi. Elektron jurnal har oyda bir marta e'lon qilinadi.

Jurnallarda e'lon qilinadigan har bir maqolaga shartnoma asosida DOI (Crossref) raqami beriladi.

Shuningdek, tahririyat tomonidan:

- maqolalarni sifatli tarjima qilish;
- maqolalarni tahrirlash va jurnallar talabiga moslash;
- maqolalarga ishlov berish;
- maqolalarni plagiatga tekshirish;
- xorijdagi nufuzli (Scopus, Web of sciences va yuqori impakt faktorli)

jurnallarda maqollarni sifatli va ishonchli chop etishga ko'maklashish xizmatlarini ham ko'rsatadi.

Imkoniyatni boy berib qo'y mang!

Quyidagi manzillarga murojaat qiling:

Elektron pochta manzili: Alferganus.ltd@gmail.com

Telegramm manzilimiz : @Alferganus_ltd

Telefonlar: (97) 100-38-88

(97) 337-86-00

PUBLIC IDENTIFIERS OF INTERNATIONAL JOURNAL OF THEORETICAL AND PRACTICAL RESEARCH

PUBLISHER: AL-FERGANUS LLC - UZBEKISTAN

INTERNATIONAL JOURNAL ADDRESS^{IJA}

I J A . Z O N E / 1 6 4 5 6 4 5 7 6 4 5

INTERNATIONAL JOURNAL OF THEORETICAL AND PRACTICAL RESEARCH^{IJA}

INTERNATIONAL ARTICLE ADDRESS^{IAA}

I J A . Z O N E / 1 2 6 4 5 6 4 5 4 3

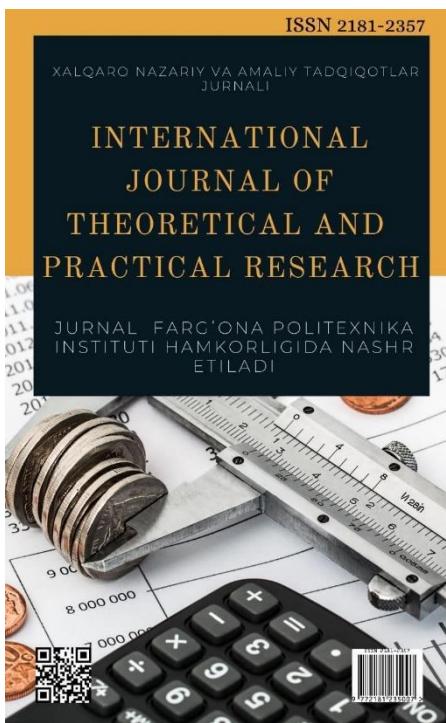
INTERNATIONAL JOURNAL OF THEORETICAL AND PRACTICAL RESEARCH^{IAA}

License type supported CC: Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

ВНИМАНИЕ ОБЪЯВЛЕНИЕ!

Уважаемые коллеги! Сообщаем вам, что издательский дом «AL-FARGANUS» и «Xalqaro nazariy va amaliy tadqiqotlar jurnali» - «Международный журнал теоретических и прикладных исследований» начали свою деятельность на рынке образовательных услуг Узбекистана.

Это прекрасная возможность одним из первых опубликовать свои научные публикации. Наше издательство «AL-FARGANUS» предоставляет услуги по прикреплению международных цифровых идентификаторов ISBN, DOI к учебникам, учебным пособиям, монографиям и научным брошюрам, созданию электронных макетов их обложек и дизайнов в современной электронной форме, размещению опубликованных работ в электронные публикации.

Отличие нашего издательства от других издательств в том, что мы предоставляем быстрые и качественные услуги, а главное, бесплатно размещаем ваши работы в Национальной библиотеке Узбекистана им. Алишера Навои и оказываем помошь в размещении вашей работы в Российской национальной библиотеке, а также на платформе Российского индекса научного цитирования (РИНЦ, e-library) облегчить размещение.

Совместно с Ферганским политехническим институтом запущен проект электронного научного журнала «Xalqaro nazariy va amaliy tadqiqotlar jurnali – International Journal of Theoretical and Practical Research. Международный журнал теоретических и прикладных исследований».

Миссия научного электронного журнала направлена на развитие национальной и зарубежной науки, обеспечение общедоступности теоретических

позиций и практических результатов прикладных исследований. В журнале представлены следующие специальности Высшей аттестационной комиссии Республики Узбекистан по физике и математике, химии, биологии, геологии и минералогии, технике, сельскому хозяйству, истории, экономике, философии, филологии, географии, праву, педагогике, медицине, архитектуре, психологии, социологии. Журнал публикует научные статьи отечественных и зарубежных авторов о достижениях и перспективах науки, результатах научных исследований ученых, проводящих исследования. Электронный журнал издается один раз в месяц.

Каждой статье, опубликованной в журнале, на контрактной основе присваивается номер DOI (Crossref).

Также издательство оказывает услуги по:

- качественный перевод статей;
- редактирование статей и адаптация к требованиям журнала;
- обработка статей;
- проверка научных работ (статей, учебных пособий, монографий, диссертаций и др.) на плагиат статей;
- оказывает информационное обеспечение публикаций статей в престижных зарубежных журналах (Scopus, Web of Sciences и журналах с высоким импакт-фактором).

Не упускайте возможность!

Пожалуйста, свяжитесь с нами:

Электронный адрес: Alferganus.ltd@gmail.com

Наш адрес в телеграмм: [@Alferganus_Ltd](https://t.me/Alferganus_Ltd)

Телефоны: (97) 100-38-88

(97) 337-86-00

CERTIFICATE OF INDEXING (SJIF 2021)

This certificate is awarded to

Nazariy va amaliy tadqiqotlar xalqaro jurnalı
(ISSN: 2181-2357)

The Journal has been positively evaluated in the SJIF Journals Master List evaluation process
SJIF 2021 = 5.5

SJIF (A division of InnoSpace)

SJIFactor Project

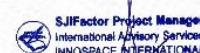
CERTIFICATE OF INDEXING (SJIF 2022)

This certificate is awarded to

Nazariy va amaliy tadqiqotlar xalqaro jurnalı
(ISSN: 2181-2357 (E) / 2181-2357 (P))

The Journal has been positively evaluated in the SJIF Journals Master List evaluation process
SJIF 2022 = 5.962

SJIF (A division of InnoSpace)

SJIFactor Project

License type supported CC: Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

PUBLIC IDENTIFIERS OF INTERNATIONAL JOURNAL OF THEORETICAL AND PRACTICAL RESEARCH

PUBLISHER: AL-FERGANUS LLC - UZBEKISTAN

INTERNATIONAL JOURNAL ADDRESS^{IJA}

I J A . Z O N E / 1 6 4 5 6 4 5 7 6 4 5

INTERNATIONAL JOURNAL OF THEORETICAL AND PRACTICAL RESEARCH^{IJA}

INTERNATIONAL ARTICLE ADDRESS^{IAA}

I J A . Z O N E / 1 2 6 4 5 6 4 5 4 3

INTERNATIONAL JOURNAL OF THEORETICAL AND PRACTICAL RESEARCH^{IAA}

License type supported CC: Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

O'zbekiston Respublikasi
Prezidenti
Administratsiyasi
huzuridagi Axborot
va ommaviy
kommunikatsiyalar
agentligi

№ 7430-3360-d0e2-4e5b-8cf1-9914-2923
Hujjat yaratilingan sana: 2021-06-22
Ariza raqami: 32087634

Hujjat berilgan: ОБЩЕСТВО С ОГРАНИЧЕННОЙ
ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ "AL-FERGANUS"
Qabul qiluvchining identifikatsiya raqami: 308291417

Ommaviy axborot vositasi davlat ro'yxatidan o'tkazilganligi to'g'risida
GUVOHNOMA

№ 1189

Nomi: "Xalqaro nazariy va amaliy tadqiqotlar"

Tarqatish shakli: jurnal

Til(lar)i: o'zbek, rus, ingliz

Muassis(lar)i: "AL-FERGANUS" mas'uliyati cheklangan jamiyat

Ixtisoslashuvi: fan sohalaridagi ilmiy nashr

Tahririyat manzili: 150100, Farg'ona viloyati, Farg'ona shahar, Mustaqillik ko'chasi, 42-uy

Tarqatish hududi: O'zbekiston Respublikasi hamda belgilangan tartibda chet davatlarga

Berilgan sanasi: 17-06-2021

Ro'yxatdan o'tkazuvchi organ rahbari: Xodjayev Asadjon Azatbekovich

Mazkur hujjat Vazirlar Mahkamasining 2017 yil 15 sentyabrdagi 728-son qarori bilan tasdiqlangan O'zbekiston Respublikasi Yagona interaktiv davlat xizmatlari portalini to'g'risidagi nizomga muvofiq shakllantirilgan elektron hujjatning nusxasi hisoblanadi. Elektron hujjatning nusxasida ko'rsatilgan ma'lumotlar to'g'rilingini tekshirish uchun repo.gov.uz veb-saytiga o'ting va elektron hujjatning noyob raqamini kiriting yoki mobil telefon yordamida QR-kodni skaner qiling. Diqqat! Vazirlar Mahkamasining 2017 yil 15 sentyabrdagi 728-son qaroriga muvofiq elektron hujjatlardagi ma'lumotlar qonuniy hisoblanadi. Davlat organlariga Yagona portalda shakllantirilgan elektron hujjatlarning nusxalarini qabul qilishni rad etishlari qat'yan taqiqlangan.

9103

21.03.2021

Центр государственных услуг

4007765

СВИДЕТЕЛЬСТВО

О государственной регистрации юридического лица (субъекта предпринимательства)

Настоящим подтверждается, что в Единый государственный реестр субъектов предпринимательства внесена запись о создании:

Общество с ограниченной ответственностью "AL-FERGANUS"

(Полное наименование юридического лица – субъекта предпринимательства с указанием организационно-правовой формы)

ООО "AL-FERGANUS"

(Сокращенное наименование юридического лица)

13.03.2021

За регистрационным номером: 963830

(Число, месяц (прописью), год):

Идентификационный номер налогоплательщика (ИНН): _____

Организационно-правовая
форма:

Общество с ограниченной ответственностью

Местонахождение:

Ферганская область, г. Фергана, Aeroport ,

Свидетельство выдано:

Ферганская область, г. Фергана, ЦЕНТР
ГОСУДАРСТВЕННЫХ УСЛУГ

(Полное наименование регистрирующего органа):

